

Par mantkārību

Jāņa 10:10 Jēzus sacīja:

„...Es esmu nācis, lai tām būtu dzīvība un būtu pārpārēm.”

Daudzi izrauj šo pantu no konteksta un tulko to kā solījumu par dzīvi bez problēmām un pilnu ar visāda veida „svētībām”, ko viņi iedomājas sev un savai ģimenei, īpaši finanšu un veselības jomā. Lai gan šāds skatījums ir pievilcīgs miesai, tas tomēr ir evaņģēlija sagrozījums, viltus evaņģēlijs. Jo īpaši attiecībā uz bagātību, patiesa kristieša dzīve nav dzīve, kas to meklē. Kā mēs redzēsim, Bībele skaidri norāda, ka bagātība nevar būt patiesa kristieša mērķis. Kā Pāvils saka 1. Timotejam 6:7-10:

1. Timotejam 6:7-10

“Jo mēs neko neesam ienesuši šajā pasaulē un neko nevaram arī iznest; ja vien ir iztika un apgērbs, ar to mums būs diezgan. Bet, kas grib iedzīvoties bagātībā, tie kļūst kārdināšanā, lamatās un daudzās bezprātīgās un kaitīgās iegribās. Tas viss ieņūž cilvēku postā un pazušanā, jo visu launumu sakne ir alkatība. Pēc naudas tiekdami, daži ir nomaldījušies no ticības un daudzkārt sagādājis sev asas sāpes.”

„Ja vien ir iztika un apgērbs, ar to mums būs diezgan”: vienīgais, kas mums nepieciešams, brāli un māsa, ir pārtika un apgērbs. Grieķu vārds, kas šeit tulkots kā „apgērbs”, būtu bijis labāk tulkot kā „segums”. Ja mums ir pārtika un segums, t.i., vieta, kur dzīvot (kur „segties”), un apgērbs, ar ko apgērbties, mums vajadzētu būt apmierinātiem. Tas ir viss, kas mums nepieciešams! Un to mūsu Kungs mums ir apsolījis nodrošināt, sakot, ka mums nav jāuztraucas (Mt 6:28-34)! Bet daži ne tikai uztraucas par šīm lietām, bet arī vēlas būt bagāti! Tomēr šis fragments – un daudzi citi, ko mēs redzēsim – nepaliek nekādu šaubu: vēlēšanās būt bagātam būs fatāla mūsu ticībai. Kā

mēs tikko lasījām: „Bet tie, kas vēlas kļūt bagāti, krīt kārdinājumā, amatās un daudzās bezprātīgās un kaitīgās vēlmēs. Tas viss ieņirz cilvēku postā un pazušanā”. Redziet, ka šis fragments neattiecas uz tiem, kas **ir** bagāti, bet uz tiem, kas **vēlas būt** bagāti! Ja kāds ir nabags, bet vēlas būt bagāts, viņš pieder pie tiem, kam šis brīdinājums ir adresēts. No otras puses, kāds var būt bagāts – patiesībā to nemeklējot – bet izmantojot savu bagātību evaņģēlija mērķiem, piemēram, pabarošanai nabagiem, palīdzībai bāreņiem, evaņģēlija izplatīšanai. Tad šis fragments neattiecas uz viņu. Bet tas attiecas uz ikvienu, kas vēlas būt bagāts. Un, kā apustulis Joti skaidri saka, visa ļaunuma sakne ir tieši šī: vēlme kļūt bagātam, mīlestība pret naudu, alkātība; citiem vārdiem sakot, neapmierinātība ar pārtiku un apģērbu, bet vienmēr vēlēties arvien vairāk un vairāk. Kā teica 4. gadsimta lielais teologs Jānis Zeltamute:

„Bagāts nav tas, kam ir daudz mantu, bet tas, kam daudz nav vajadzīgs. Tāpat nabags nav tas, kam nav nekā, bet tas, kas vēlas daudz. Ja kāds vēlas daudz, tad mums viņu jāuzskata par visnabadzīgāko, pat ja viņam ir vairāk naudas nekā visiem pārējiem kopā.”

To, vai cilvēks ir bagāts vai nabags, nosaka ne tik daudz viņa ienākumi, cik viņa vēlmes. Ja cilvēks ir apmierināts ar pārtiku un apģērbu, tad viņš ir bagāts, jo viņam nav vēlmu pēc kaut kā vairāk. Bet ja cilvēks nav apmierināts ar pārtiku un apģērbu, bet vēlas, piemēram, dzīvot greznā mājā, baudīt greznas brīvdienas, braukt ar dārgām automašīnām utt., tad viņš savu vēlmi dēļ ir nabags. Un, lai apmierinātu šīs vēlmes, viņš vēlas kļūt bagāts, tādējādi pakļaujoties kārdinājumam un iekļūstot amatās.

Kā Kungs mums teica:

Mateja 16:24-27

“Tad Jēzus teica saviem mācekļiem: “Ja kāds grib man sekot, tas lai aizliedz sevi, ņem savu krustu un seko man! Jo, kas grib glābt savu dzīvību, to zaudēs, bet, kas savu dzīvību zaudēs manis dēļ, tas to atradīs. **Ko gan iegūst cilvēks, ja tas iemanto visu pasauli, bet**

savai dvēselei nodara ļaunumu? Un ko cilvēks lai dod kā samaksu par savu dvēseli? Jo Cilvēka Dēls nāks sava Tēva godībā līdz ar saviem eņģeļiem, un tad viņš ikvienam atmaksās pēc viņa darbiem.”

Iedomāsimies, ka mums ir izdevies iegūt visu pasauli. Iedomāsimies, ka mums pieder ne tikai viss, ko vēlamies, bet arī divkārsšs un trīskārsšs daudzums. Kāda būtu peļņa, ja šajā procesā mēs zaudētu savu dvēseli? Un noteikti: ja mēs sekosim šim ceļam, kāre pēc mantas ceļam, cena būs mūsu pašu dvēsele! Jo, kā mēs iepriekš lasījām: mīlestība pret naudu ir visa ļaunuma sakne, kuras gals ir pazudināšana un pazušana.

Atcerēsimies šeit līdzību par muļķīgo bagāto vīru:

Lūkas 12:15-21

“Un viņš tiem sacīja: **“Pielūkojiet, sargieties no jēlkādas mantkāribas.** Pat pārpilnībā cilvēks nedzīvo no tā, ka viņam daudz kas pieder.” Tad viņš stāstīja tiem līdzību: “Kādam bagātniekam lauki ienesa labu ražu. Un viņš sāka pie sevis spriest: ko lai es daru? Man nav kur savākt savus augļus. Tad viņš teica: es darīšu tā – nojaukšu savus šķūņus un uzcelšu lielākus, un tur savāksu visu labību un citus labumus. Un savai dvēselei es sacīšu: tev ir daudz labumu iekrāts uz ilgiem gadiem; atpūties, ēd, dzer un līksmo! Tad viņam Dievs sacīja: neprātīgais! Šajā naktī tev atprasīs dzīvību – kam tad piederēs tas, ko esi sakrājis? **Tā notiek tam, kas krāj tikai sev, bet netop bagāts Dievā.**””

Ir vēlēšanās kļūt bagātam, kas ir svētīta un pamatota: vēlēšanās būt “bagātam” attiecībā uz Dievu un Viņa Valstību. Tā ir vienīgā vēlme kļūt bagātam, kas ir attaisnojama. Pretstatā tam, vēlēšanās kļūt bagātam **šajā pasaulē** ne tikai nav svētīta, bet ir līdzvērtīga katastrofai, jo tā noved tos, kam ir šī vēlme, no ticības un patiesā evaņģēlija. Kungs stāstīja iepriekš minēto līdzību tieši tādēļ, lai brīdinātu mūs par šo briesmu. Kā Viņš teica:

Lūkas 12:15

“Un viņš tiem sacīja: „**Pielūkojiet, sargieties no jēlkādas mantrausības**. Pat pārpilnībā cilvēks nedzīvo no tā, ka viņam daudz kas pieder.”

«Pielūkojiet, sargieties no jēlkādas mantrausības»! Tad novēršieties, sargieties no ikviena, kas izliekas par kristieti un sola jums bagātību vai mudina jūs meklēt bagātību. Vēlēšanās būt bagātam nav nekāda sakara ar patieso kristietību.

Faktiski, mantkārība ir tāds pats grēks kā laulības pārkāpšana, netiklība un zādzība, un tie, kas ir mantkārīgi, netiks Dieva valstībā. Pāvils to skaidri pateica:

1. Korintiešiem 6:9-11

“Vai jūs nezināt, ka netaisnie neiemantos Dieva valstību? Nemaldiniet sevi! Ne netikļi, ne elku kalpi, ne laulības pārkāpēji, ne baudu kārie, ne vīriešu piegulētāji, ne zagļi, ne **alkatīgie**, ne dzērāji, ne rupjību runātāji, ne laupītāji Dieva valstību neiemantos. Daži no jums tādi ir bijuši, bet jūs tikāt nomazgāti, tikāt svētīti, tikāt attaisnoti mūsu Kunga Jēzus Kristus vārdā un mūsu Dieva Garā.”

Pirms mēs nācām pie Kristus, mēs bijām daži no tiem. Bet tas viss tika nomazgāts ar mūsu kristību, kas acīmredzami nav tikai ceremonija, bet kaut kas ļoti svarīgs, kas iezīmē mūsu jaunas dzīves sākumu Kristū. Vai mēs tad atkal atgriezīsimies pie tām lietām? Ja mēs to darīsim, ja mēs apzināti gribēsim dzīvot kāri, dzīvot, skrienot pakaļ lietām un bagātībām, tad neapmānīsim sevi: mēs nemantosim Dieva Valstību! Un redziet arī, ka mantkārība ir tajā pašā kategorijā kā netiklība, laulības pārkāpšana, homoseksualitāte, elku pielūgšana utt.

Faktiski, lai nepaliktu nekādas šaubas, Pāvils atkārtoto to pašu brīdinājumu Efeziešiem:

Efeziešiem 5:1-8

“Būdami Dieva mīļotie bērni, dariet tāpat kā viņš un dzīvojiet mīlestībā, kā Kristus mūs ir mīlējis un mūsu labā sevi atdevis Dievam par upurdāvanu un jauki smaržojošu ziedojumu. Bet netiklība, visāda nešķīstība vai **negausība** jūsu vidū lai netiek pat pieminēta, kā tas svētajiem pieklājas. Tāpat arī nekaunīgas, mulķīgas runas vai rupji joki – tas viss nepieklājas, bet tā vietā lai ir pateicība Dievam. **Ziniet skaidri: neviens netiklis, nešķīstais vai negausis, tas ir, neviens elku kalps, neiemantos savu daļu Kristus un Dieva valstībā.**

Neviens lai jūs nepieviļ ar tukšiem vārdiem, jo par to nāk Dieva dusmas pār nepaklausības dēliem. Nepalieciet kopā ar tiem, jo jūs reiz bijāt tumsa, bet tagad esat gaisma Kungā; dzīvojiet kā gaismas bērni!”

Un atkal **Kolosiešiem 3:1-7**

“Ja nu jūs esat augšāmcelti līdz ar Kristu, tiecieties pēc tā, kas augšā, kur Kristus sēž pie Dieva labās rokas. Savu prātu virziet uz to, kas augšā, ne uz zemes lietām, jo jūs esat miruši un jūsu dzīvība līdz ar Kristu ir apslēpta Dievā. Kad Kristus – jūsu dzīvība – parādīsies, arī jūs līdz ar viņu tiksiet atklāti godībā. Nomērdējiet sevī to, kas jūsos pieder zemei: netiklību, nešķīstību, kaisli, samaitāto iekāri un **mantkārību, kas ir elkdievība**. Tā visa dēļ nāk Dieva dusmas pār nepaklausības dēliem, un tajā visā arī jūs kādreiz staigājāt, kad tā dzīvojāt.”

Kā redzam, mantkārības jautājums, mīlestība pret naudu, ir tik nopietns, ka apustulis par to brīdināja vairākās savās vēstulēs. Visām vietējām baznīcām tas bija jāzina! Nevienam nedrīkstēja ļaut sevi apmānīt! Tāpēc viņš brīdinājumu atkārtoti trīs reizes. Un brīdinājums ir viens un tas pats: mantkārība – un citas lietas, kas minētas iepriekš minētajos fragmentos – turēs tos, kas to dara, ārpus Dieva Valstības, ja vien viņi nenožēlos.

Šajos fragmentos Pāvils nerunā par cilvēkiem ārpus baznīcas. Ja viņš to darītu, tas nozīmētu, ka nekristietis, kurš nedarīja šīs lietas, ieietu Dieva Valstībā, pat ja viņš noliedza Kristu. Bet tas ir neiespējami. Tātad šis brīdinājums attiecas uz iekšējiem

cilvēkiem, baznīcas locekļiem, MŪS. Ja mēs – kas esam nomazgāti no saviem grēkiem, kas esam iepazinuši gaismu – iekritam šajās lietās un nenožēlojam tās, tad mēs neieiesim Dieva valstībā. Jo patiesa ticība, mani brāļi un māsas, nav tikai apliecinājums, bet gan ceļš. Ceļš, kurā, ja mēs pakļūstam, mēs piecelamies – caur nožēlu – un turpinām. Bet, ja mēs atsakāmies piecelties, ja mēs nenožēlojam, tad notiks tas, kas teikts šajos pantos, un mums par to nevajadzētu šaubīties.

Kā teica Kungs:

Lūkas 16:13

“Neviens kalps nevar kalpot diviem kungiem; vai nu vienu tas ienīdīs un otru mīlēs, vai arī vienam izdabās un otru nicinās. **Jūs nevarat kalpot Dievam un mamonom.**”

Ar mamonu šeit domāta nauda. Mēs nevaram kalpot Dievam un naudai vienlaikus. Vai nu viens, vai otrs. Mēs maldinām sevi, ja domājam, ka zinām labāk! Un es esmu pārliecināts, ka daži no mums patiešām maldina sevi šajā jautājumā. Tā kā mīlestība pret naudu tiek veicināta visā pasaulē un sabiedrībā, un dažkārt pat daži, kas izliekas par kristiešu sludinātājiem, to uzskata par kaut cik pieņemamu. Tāpēc daudzas no līdz šim lasītajām rakstu vietām sākas ar vārdiem: „Neļaujieties maldināt” vai „uzmanieties”. Dieva Vārds šajā jautājumā nav maigs, bet gan stingrs, kā mēs redzējam daudzās rakstu vietās.

Apkopojot to, ko esam redzējuši līdz šim:

- i. Mēs nevaram kalpot Dievam un naudai.
- ii. Alkatīgie nemantos Dieva Valstību.
- iii. Mīlestība pret naudu ir visa Jaunuma sakne.

Nobeigumā atstāsim malā jebkādas šādas jaunas vēlmes un ieklausīsimies mūsu Skolotāja vārdos, kurš mums teica, ka mums nav jāraizējas par neko, bet vispirms

jāmeklē Dievs un Viņa Valstība, un viss, kas mums nepieciešams, tiks mums pievienots. Vai tas nav brīnišķīgi un vairāk nekā pietiekami? Šo apsolījumu Viņš mums deva uzreiz pēc tam, kad mēs izlasījām līdzību par mulķīgo bagātnieku:

Lūkas 12:22-31

“Un viņš sacīja saviem mācekļiem: “Tādēļ es jums saku, nezūdieties savas dzīvības dēļ – ko ēdīsiet, nedz savas miesas dēļ – ko vilksiet mugurā. Jo dzīvība ir vērtāka nekā barība un miesa nekā drēbes. Pavērojiet kraukļus; ne tie sēj, ne plauj; tiem nav ne klēts, ne šķūņa, bet Dievs tos baro. Cik daudz vairāk vērti jūs esat par putniem. Kurš gan no jums ar savu zūdīšanos var pagarināt savu mūžu kaut vai par olekti? Ja pat tādu nieku jūs nespējat, kādēļ tad zūdāties par visu pārējo? Pavērojiet lilijas, kā tās aug. Ne tās nopūlas, ne vērpj. Bet es jums saku: pat Sālamans visā savā godībā nebija tā tērpies kā viena no tām. Ja nu plavas zāli, kas šodien ir, bet rīt tiek iemesta krāsnī, Dievs tā gērbj, cik gan vairāk jūs, jūs mazticīgie! **Nemeklējiet arī jūs, ko ēdīsiet un ko dzersiet, un neraizējieties!** Pēc visa tā pagāni dzenas; **jūsu Tēvs tāpat zina, ka jums to vajag. Meklējiet viņa Valstību, tad jums viss tiks iedots.**”

Mūsu Tēvs zina mūsu vajadzības un rūpējas par mums! Tāpēc vēstule ebrejiem mums māca:

Ebrejiem 13:5-6

“Lai jūsu domas ir brīvas no mantkārības, lai jums pietiek ar to, kas jums ir! Pats Dievs taču ir sacījis: es tevi nekad neatstāšu un nekad nepametīšu, – tā ka mēs varam droši teikt: Kungs ir mans palīgs, tādēļ es neizbišos – ko gan cilvēks man padarīs?”

Mums nevajadzētu ļauties mantkārībai, bet būt apmierinātiem ar to, kas mums ir. Kāpēc? Tāpēc, ka Viņš teica, ka **Vinš nekad mūs neatstās un nepametīs.** Tātad Kungs ir mūsu palīgs! Mēs nebaidīsimies! Mēs neuztrauksimies! Tā vietā, kā teica Pāvils:

Filipiešiem 4:6-7

“ Neesiet noraizējušies ne par ko, bet jūsu vajadzības lai top zināmas Dievam ikvienā jūsu lūgšanā, pielūdzot Dievu ar pateicību. Un Dieva miers, kas pārspēj jebkuru sapratni, lai pasargā jūsu sirdis un jūsu domas Kristū Jēzū.”